

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 341.123.042+061.1:005.92

DOI <https://doi.org/10.57125/econp.2024.04.29.03>

Економічна роль міжнародних організацій у регулюванні прав четвертого покоління: напрямки та актуальні виклики

Васильківський Дмитро Миколайович

Доктор економічних наук, професор, Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, вул. Інститутська 11, 29016, vasylkivskyid@khnmu.edu.ua,
<https://orcid.org/0000-0002-4949-078X>

Прийнято: 24.03.2024 | Опубліковано: 29.05.2024

Анотація: Актуальність цієї статті полягає в необхідності дослідити появу нових прав, які не можна віднести до жодного з трьох відомих поколінь прав людини, і визначити необхідність цих прав у двадцять першому столітті. Основною метою цієї статті є встановлення ролі міжнародних організацій у четвертому поколінні регулювання та захисту прав людини та визначення природи та призначення цих прав. До методів проведення детального дослідження цієї теми відносяться: логічний метод, діалектичний метод, герменевтичний метод, пізнавальний метод, індуктивний метод і дедуктивний метод. Результати дослідження: Визначення та аналіз основних понять і термінів, що використовуються в цьому дослідженні Визначення, роз'яснення та аналіз прав людини четвертого покоління Дослідження ролі міжнародних організацій у регулюванні, регулюванні та захисті прав людини четвертого покоління Наступні кроки щодо вдосконалення процесу регулювання та захисту прав

четвертого покоління, зокрема діяльності міжнародних організацій. Практична цінність даної статті полягає в розробці шляхів подальшого закріплення прав представників четвертого покоління та їх регулювання та захисту міжнародними організаціями. Наукова новизна статті полягає в аналізі та об'єднанні нових прав людини, пов'язаних із науково-технічним прогресом, у нове покоління прав людини, що, у свою чергу, потребує створення ефективних механізмів регулювання та захисту цих прав людини. правильно. Висновок: У рамках даної статті автор спробував дослідити особливості регулювання прав людини четвертого покоління та спробував сформулювати рекомендації щодо подальшого регулювання та забезпечення цих прав міжнародними організаціями.

Ключові слова: покоління прав людини; захист прав; ООН; права людини.

The Economic Role of International Organizations in Regulating Fourth-Generation Rights: Directions and Current Challenges

Dmytro Vasylykivskyi

*Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of International Economic Relations, Khmelnytskyi National University,
Khmelnytskyi, Instytutska Street 11, 29016, Ukraine, vasylykivskyid@khnmu.edu.ua,
<https://orcid.org/0000-0002-4949-078X>*

Abstract: *The relevance of this article lies in the need to investigate the emergence of new rights that cannot be attributed to any of the three known generations of human rights and to determine the necessity of these rights in the twenty-first century. The main purpose of this article is to establish the role of international organizations in the fourth-generation regulation and protection of human rights and to determine the nature and purpose of these rights. The methods*

used for a detailed study of this topic include the logical method, dialectical method, hermeneutical method, cognitive method, inductive method, and deductive method.

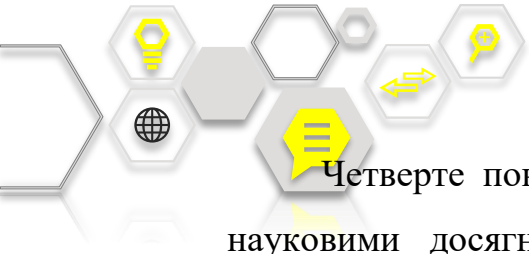
Research results: Definition and analysis of the main concepts and terms used in this study. Definition, clarification, and analysis of fourth-generation human rights. Study of the role of international organizations in the regulation, provision, and protection of fourth-generation human rights. Steps to improve the process of regulation and protection of fourth-generation rights, particularly the activities of international organizations.

The practical value of this article lies in developing approaches for the further consolidation of fourth-generation rights and their regulation and protection by international organizations. The scientific novelty of the article is in the analysis and combination of new human rights related to scientific and technological progress into a new generation of human rights, which in turn requires the creation of effective mechanisms for the regulation and protection of these human rights.

Conclusion: Within the framework of this article, the author attempted to study the peculiarities of the regulation of fourth-generation human rights and to formulate recommendations for the further regulation and provision of these rights by international organizations.

Keywords: *generation of human rights; protection of rights; UN (United Nations); human rights.*

Постановка проблеми. Виклики сучасного світу та стрімкий розвиток суспільства вимагають не лише від країн, а й від усього міжнародного співтовариства створення ефективних механізмів протидії новим викликам. Науково-технічний прогрес і супутня поява багатьох прав довели, що реагування міжнародної спільноти не завжди є адекватним для стрімкого розвитку суспільства. Виникла потреба в регулюванні та захисті нових прав людини, закріплених в окремому поколінні прав людини

Четверте покоління прав людини з'явилося в 1990-х роках разом із науковими досягненнями, включаючи нові можливості (трансплантація органів, штучне запліднення, клонування тощо). Проте, незважаючи на значний інтерес науковців до феномену прав людини четвертого покоління, єдиного підходу до розуміння, захисту та регулювання прав цього покоління не існує, що, у свою чергу, потребує відповідного правового реагування, яке має встановити ефективні механізми гарантування, захищати та регулювати ці права. Одним із механізмів забезпечення та регулювання прав четвертого покоління є діяльність міжнародних організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Степняк К. стверджує, що кожна людина від народження наділена набором невід'ємних прав. Загальноприйнято вважати, що права людини базуються на людській гідності та повазі до людей. Тому права людини вважаються універсальною та глобальною концепцією захисту, яка давно вийшла за межі країни і стала загальною для людей всі країни правильно. Основні завдання міжнародної спільноти [6].

Права людини не є статичним явищем, а з кожним роком розвиваються і вдосконалюються, що вимагає створення нових механізмів регулювання та захисту цих прав. Стрімкий розвиток суспільства та технічний прогрес породили появу різноманітних суспільних відносин, науково-технічних досягнень, галузей і сфер, які, у свою чергу, потребують формування, закріплення та захисту нових прав людини. Г. Кохан, М. Леоненко та Т. Сироїд зазначають, що XXI століття характеризується широкими можливостями наукових відкриттів і всіх сфер людської діяльності [8].

Нині офіційно визнано три покоління прав людини, які поділяються за важливістю, необхідністю та ступенем закріпленості. Права четвертого покоління, які включають права, пов'язані з науково-технічним прогресом, все ще перебувають у сфері наукових досліджень і консолідації в країнах по всьому світу. А. Венгеров стверджує, що четверте покоління прав людини є

правовою відповіддю на виклики, які постають у 21 столітті, а саме ті, що пов'язані з виживанням населення та захистом цивілізації [1].

Тому А. Венгеров розглядає права людини цього покоління як права на ядерну безпеку, інформаційні права, космічні права чи екологічні права.

Важливу роль у регулюванні та захисті прав людини, особливо прав четвертого покоління, відіграють міжнародні організації. Термін "міжнародна організація" означає асоціацію, засновану договором або іншим документом і яка має власну правосуб'єктність. Зараз у світі існують сотні організацій, які різною мірою займаються наглядом і захистом прав людини.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

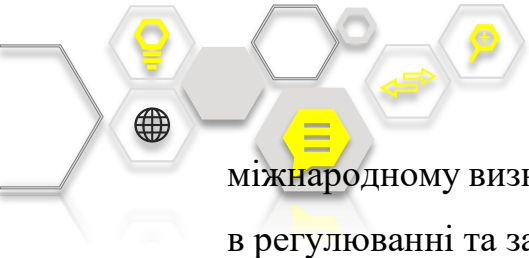
Метою цього дослідження є з'ясування та встановлення прав людини четвертого покоління та їх детальний аналіз, а також визначення ролі та призначення міжнародних організацій у процесі регулювання цих прав з метою запобігання їх недостатній сформованості через специфіка цих прав та ін. Законодавче закріплення та визнання цих прав порушує їх.

Завдання цієї статті:

- Дослідити перелік прав людини, що належать до четвертого покоління;
- Детальний аналіз прав четвертого покоління;
- Вивчення ролі міжнародних організацій у регулюванні, забезпеченні та захисті прав людини четвертого покоління;
- Дослідити механізми та розробки для подальшого регулювання та захисту прав четвертого покоління.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Необхідність і передумови для вивчення даної статті включають той факт, що двадцять перше століття характеризується значним технічним і науковим прогресом у всіх сферах життя, які, в свою чергу, мають значний вплив на все людство і існування кожної людини. Четверте покоління прав людини є результатом цього прогресу та змін і потребує визнання та консолідації з боку всього міжнародного співтовариства на національному та міжнародному рівнях. Міжнародні організації відіграють важливу роль у

міжнародному визнанні прав четвертого покоління, і їх пряма функція полягає в регулюванні та захисті цих прав.

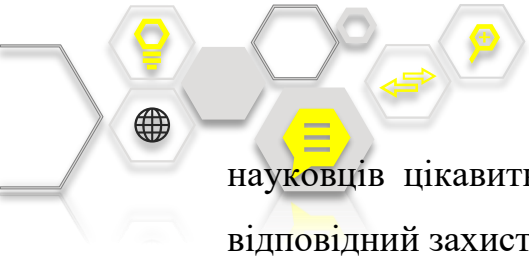
Для підтвердження викладених автором положень було вивчено та проаналізовано праці зазначених у цьому дослідженні вчених. Також було з'ясовано характер діяльності міжнародних організацій у сферах регулювання та захисту прав людини. Окремо проаналізовано деякі права людини четвертого покоління.

Використовуйте різні методи наукового пізнання для вивчення цілей цієї статті, включаючи діалектику, метод систем, метод формальної логіки, герменевтичний метод, когнітивний метод, логічний метод, метод системної структури тощо.

Системний, нормативний та формальний підходи сприяють аналізу нормативно-правових актів, що регулюють права людини, особливо права четвертого покоління. Ефективним методом дослідження даної статті є діалектика, яка використовується для аналізу ролі міжнародних організацій у процесі регулювання та захисту прав людини. Використання загальних і комплексних правових методів для формування повного переліку прав людини відображає ознаки прав людини четвертого покоління. Інституційний підхід допомагає виявити особливості окремих видів прав людини в четвертому поколінні.

Використання методів формальної та діалектичної логіки дозволяє простежити та з'ясувати роль наукових розробок у сфері визнання та регулювання прав четвертого покоління. У дослідженні цього матеріалу важливу роль відіграв комплексний підхід, у тому числі визначення основних нормативно-правових актів у сфері захисту прав людини та створення міжнародних організацій, до мандата яких входить захист прав людини.

З розвитком суспільства та науковими проривами в усіх сферах життя з кожним роком все більшої актуальності набувають дослідження щодо правового регулювання та захисту прав четвертого покоління. Багатьох

науковців цікавить правове регулювання прав четвертого покоління та їх відповідний захист і регулювання.

М. Ішаку вважає, що міжнародні організації повинні сприяти світовому процесу глобалізації та сприяти ефективному захисту прав людини [7]. Джеральд Л. Нойманн зазначив, що система міжнародного захисту відображає відповідальність держав, які порушують такі права. Тобто міжнародні організації, визнаючи порушення прав людини, сприяють оптимальному захисту цих прав шляхом моніторингу, скерування та допомоги державам у відновленні порушених прав [14]. Слід вказати що й сьогодні тривають дискусії щодо необхідності та необхідності гарантування прав четвертого покоління, як ці права реалізувати та врегулювати. Кілька міжнародних організацій, таких як Європейський Союз і Рада Європи, висловили своє бачення щодо регулювання та захисту прав людини четвертого покоління.

С. Булеца вважає, що питання сутності та необхідності забезпечення та визнання прав четвертого покоління все частіше стає предметом дискусії серед науковців [1]. Завдяки розвитку науки і появі нових технологій поява прав четвертого покоління стала закономірним явищем.

Тому права людини традиційно поділяють на три покоління, що було запропоновано чеським вченим і юристом К. Васаком у 1970-х роках. Перше покоління включає громадянські та політичні права, друге покоління охоплює економічні, культурні та соціальні права, а третє покоління включає колективні права.

Дослідженням прав людини між поколіннями займався також А. Шеметко, який погодився із запропонованим К. Васаком поділом прав людини та висловив свої міркування щодо існування прав людини четвертого покоління. О. Семитько зазначає, що права людини, пов'язані з такими явищами, як евтаназія чи аборт, потребують окремого регулювання та формування у вигляді окремих видів прав, що належать до четвертого покоління прав людини. Права четвертого покоління можна розглядати як соматичні права, засновані на переконанні, що людина має право

розпоряджатися своїм життям, особливо станом свого тіла, жити так, як їй заманеться [18].

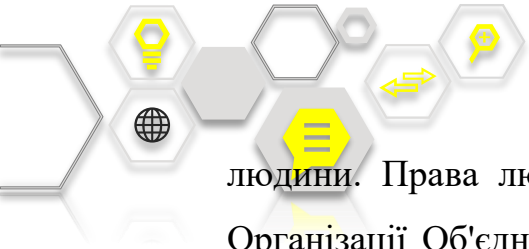
Поняття «права людини» слід розуміти як сукупність свобод і можливостей, якими людина користується в силу свого існування в суспільстві. Основні характеристики прав людини включають їх природну природу та незалежність від волі державних інституцій, невтручання держави в права людини, їх нематеріальний характер та їх захист незалежно від соціального статусу, кольору шкіри, походження, громадянства, релігії чи матеріальний стан.

Четверте покоління прав людини охоплює право на самовизначення у сфері життя, включаючи зміну статі, штучне запліднення, евтаназію, права на одностатеві шлюби, права на трансплантацію органів, права на бездітну сім'ю, доступ до Інтернету та інші пов'язані з цим права. від науково-технічного прогресу.

Велика кількість міжнародно-правових документів, зокрема Загальна декларація прав людини (1948 р.), Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (1950 р.) і Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (1966 р.), включають широкі права в усіх сферах життя.

Четверте покоління прав людини сформувалося на основі певних принципів, таких як суверенітет особи по відношенню до держави, визнання високого статусу особи міжнародним співтовариством, прагнення до об'єднання всіх правил. Закони чи мораль, які регулюють людську поведінку, визнають право на індивідуальність як основне право.

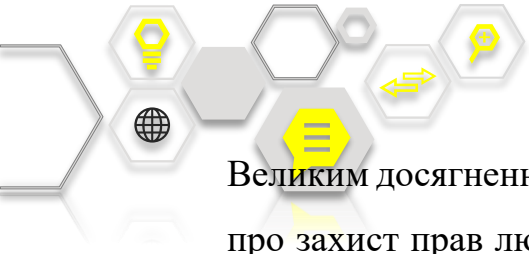
Міжнародні організації повинні регулювати, захищати та забезпечувати дотримання багатьох важливих прав, у тому числі прав четвертого покоління. Організація Об'єднаних Націй (ООН) є однією з найважливіших міжнародних організацій, відповідальних за захист прав людини. Центральне місце Організації Об'єднаних Націй у системі прав людини можна пояснити тим фактом, що майже всі країни є членами Організації Об'єднаних Націй і що її основною метою, згідно зі Статутом ООН, є сприяння вірі в основні права

людини. Права людини, гідність і цінність людської особистості (Статут Організації Об'єднаних Націй, 1945 р.). Організація Об'єднаних Націй була заснована в 1945 році у відповідь на виклики, що виникли після закінчення Другої світової війни. У сфері прав людини Організація Об'єднаних Націй прийняла основний нормативно-правовий акт щодо регулювання та захисту прав людини — Загальну декларацію прав людини [2]. Загальноагентська Декларація прав людини є основою для багатьох міжнародних правових актів, прийнятих у сфері прав людини, які забезпечують і регулюють її. Іншим досягненням і механізмом, створеним в рамках ООН для регулювання та захисту прав людини, є створення Комісії з прав людини. Таким чином, Комісія з прав людини є спеціальним органом, до якого кожен може подати скаргу, коли його права були порушені. Створення та діяльність Організації Об'єднаних Націй стали основою та передумовою для подальшого створення механізмів управління правами людини, гарантій, нагляду та захисту. Економічна і соціальна рада (ЕКОСОП) є одним із важливих органів ООН у сфері захисту прав людини. Згідно з резолюціями ООН, її завданням є надання рекомендацій щодо поглиблення поваги та дотримання прав людини та основних свобод [5].

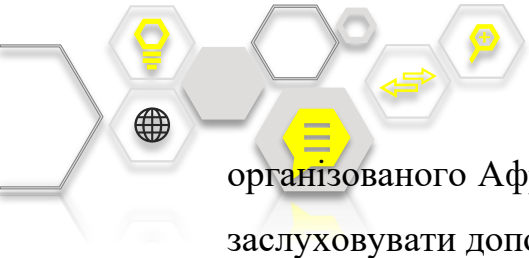
Під егідою ООН четверте покоління прав людини досягло значного прогресу. Тому протягом останніх кількох років агентства Організації Об'єднаних Націй прийняли низку правових документів, що регулюють та гарантують права представників четвертого покоління, а саме: Конвенцію про захист прав людини та людської гідності при застосуванні біології та медицини: права людини та Біомедицина, 1997; вище Чотири протоколи до Конвенції (Протокол проти клонування людини, 1998; Протокол про трансплантацію органів і тканин людини, 2002; Протокол про біомедичні дослідження, 2005); Декларація ООН про клонування людини 2005 р. тощо [10].

Ще в 1949 році Рада Європи була створена одним із її завдань - захист прав людини, і всі країни-члени організації повинні виконувати цей обов'язок.

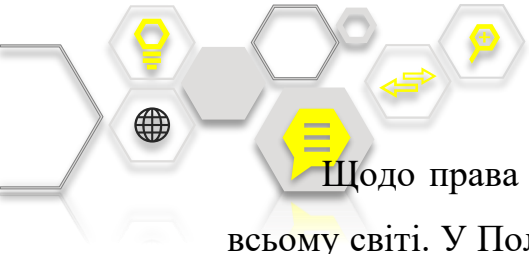
Великим досягненням у сфері захисту прав людини стало прийняття Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (Конвенція 1950 р.). Ряд інституцій та організацій, у тому числі Європейська комісія з прав людини та Європейський суд з прав людини, були створені для забезпечення та захисту прав, викладених у цій Конвенції. Тому особа, чії права були порушені, може звернутися до Європейського суду прав людини для захисту порушених прав, викладених у Пакті. Зі свого боку країни, які ратифікували Конвенцію, зобов'язані виконувати рішення Європейського суду з прав людини. Процес захисту прав людини в рамках Ради Європи не слід ототожнювати з процесом захисту прав людини в ЄС. Наприклад, з метою регулювання та захисту прав людини в рамках Європейського Союзу була прийнята Хартія Європейського Союзу, в якій перераховані права та види прав, які потребують захисту, в тому числі права четвертого покоління [6]. Зокрема, у статті 3 Хартії Європейського Союзу зазначено, що кожна людина має право на повагу до її фізичної та психічної недоторканності. Хартія також передбачає, що при застосуванні науки і медицини необхідно дотримуватися наступних вимог: забороняється використання людського тіла як джерела прибутку; забороняється відтворення людини шляхом клонування; відбір людей заборонено; з будь-яких питань особистого життя потрібна відповідна згода особи [6].

Варто також зазначити, що крім міжнародних та європейських організацій, які мають тісні стосунки з Польщею з питань захисту прав людини через спільні цінності, існують також інші регіональні правозахисні організації та механізми. Тому до регіональних організацій, покликаних захищати права людини, відноситься Організація американських держав в особі Міжамериканської комісії з прав людини та Міжамериканського суду з прав людини. Особи чи організації, які вважають, що їхні права були порушені, можуть звернутися за захистом до Міжамериканської комісії з прав людини. Не менш важливою є африканська система захисту прав людини, яка складається з Африканської комісії з прав людини і народів, органу,

організованого Африканським Союзом. Комітет зобов'язаний кожні два роки заслуховувати доповіді держав про заохочення та захист прав людини.

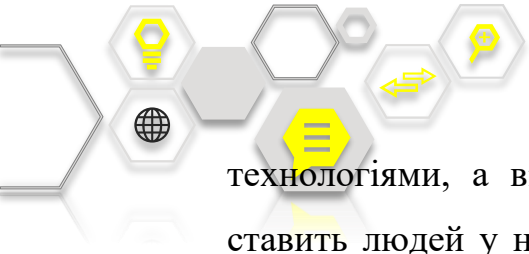
Особисті права четвертого покоління потребують окремого аналізу, оскільки не всі країни світу визнають ці права через їхню специфіку та важливість для існування людини. Одним із найбільш суперечливих прав у четвертому поколінні прав людини є право на евтаназію, аборти та клонування. Під евтаназією слід розуміти припинення або скорочення життя людини, яка страждає на невиліковну хворобу або нестерпні страждання. Не всі країни світу визнають процедури евтаназії. Наприклад, у Нідерландах діє закон, який конкретно регулює процедури евтаназії, а саме Закон про стандарти допомоги людям, які покинули життя. Серед критеріїв прийняття рішення про евтаназію слід виділити наступні моменти: евтаназію може проводити тільки лікар; пацієнт зобов'язаний відмовитися від життя шляхом евтаназії; лікар повинен переконатися, що хвороба людини, яка бажає померти евтаназією, невиліковна, і використовуйте всі можливі засоби, щоб людина не страждала від цієї хвороби [5]. Міжнародні та правозахисні організації обурені широким застосуванням права на евтаназію. Наприклад, у своїй доповіді Комісія з прав людини висловила обурення використанням права людини на евтаназію та його широким застосуванням, наприклад, у Нідерландах. Комісія з прав людини закликала переглянути законодавство, яке регулює евтаназію, щоб привести його у відповідність до вимог Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [13]. Парламент Ради Європи заявив, що він рекомендує державам поважати та захищати гідність невиліковно хворих або вмираючих людей у всіх аспектах [13]. Міжнародні організації з кожним роком все більше підтримують право на гідну смерть, оскільки вважають, що це вибір кожного. У Польщі право на евтаназію не визнається і карається нарівні з вбивством. В результаті тим, хто проводить евтаназію, загрожує кримінальна відповідальність і позбавлення волі. Польське законодавство забороняє випадкове вбивство зі співчуття, і допомога при самогубцях.

Щодо права на аборт, то життєздатність цього права обговорюється у всьому світі. У Польщі закон містить суворі положення щодо права на аборт, зокрема, аборт заборонений, за винятком наступних двох випадків: вагітність становить загрозу життю чи здоров'ю вагітної жінки або є підстави підозрювати це вагітність була спричинена забороненою поведінкою [4].

Ще одним правом четвертого покоління є право на сурогатне материнство, питання регулювання та захисту якого продовжують дискутувати не лише серед науковців, а й серед юристів та медичних працівників. У випадках використання цього права біологічних батьків пріоритет мають права генетичної матері, що часто призводить до багатьох проблем і порушень прав людини. Багато науковців і працівників виступають проти закріплення та законодавчого забезпечення цього права, але варто зазначити, що основним аргументом легалізації цього права є створення репродуктивних можливостей для безплідних пар. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) певною мірою погоджується з необхідністю цього права, заявляючи, що 5% населення є безплідними через імунологічні, генетичні, анатомічні та інші причини [10]. Проте як Всесвітня організація охорони здоров'я, так і інші міжнародні організації, науковці та юристи підкреслюють, що легалізація сурогатного материнства призведе до зміни суспільних цінностей, відхилить від моралі, цинізму та меркантилізму, а дітонародження може стати просто бізнесом для певної категорії людей.

Крім прав у медичній та науковій сферах, права четвертого покоління також включають так звані "віртуальні права". Глобалізаційні зміни, які відбуваються у світі, потребують створення та утвердження нових типів прав. Наприклад, Генеральна Асамблея ООН затвердила право на інформацію та право на свободу виразу в Інтернеті. На міжнародному рівні було закріплено положення, згідно з яким особа не може бути позбавлена доступу до Інтернету, крім випадків, які специфічно встановлені рішенням суду. Право на доступ до Інтернету повинно бути гарантоване і забезпечене для всіх, оскільки все більше робочих місць потребують наявності Інтернету та володіння

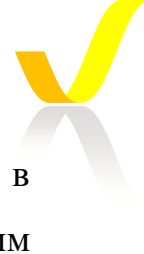

технологіями, а відсутність правового регулювання надання цього права ставить людей у невідгідне положення та створює умови для неможливості оволодіти певними категоріями прав. Велика кількість організацій з прав людини фіксують порушення права на доступ до Інтернету, зокрема в таких країнах, як Пакистан, Ефіопія чи Алжир [17].

Для подальшого регулювання, удосконалення та захисту прав людини четвертого покоління міжнародним організаціям потрібно посилити міжнародне співробітництво та розробити спільні доктринальні підходи до загального розуміння та утвердження прав четвертого покоління. Також необхідно прийняти ряд правових актів, що визнають певні права четвертого покоління. Різноманітні конференції та залучення регіональних та національних організацій, що діють на рівні держави, до процесу регулювання та забезпечення прав, які належать до четвертого покоління прав людини, сприятимуть розумінню людьми суті цих прав, їх подальшому утвердженню та захисту.

Спільний підхід до розуміння та регулювання прав людини четвертого покоління сприятиме їхньому застосуванню серед населення та їхній реалізації на міжнародному рівні, а також дозволить більш ефективно захищати їх не лише державними органами, а й міжнародними організаціями, чий функції, зокрема, включають міжнародний захист прав людини. Проте варто зазначити, що розвиток загального міжнародного юридичного розуміння прав людини четвертого покоління до певної міри не сприймається всіма країнами разом, такі ж права, що закріплені на міжнародному рівні, не визнаються рівно в усіх країнах, наприклад, право на евтаназію визнається в Нідерландах та Бельгії, але не в Франції та Великій Британії, що в свою чергу потребує від міжнародних організацій захисту прав людини четвертого покоління, а також врахування юридичних особливостей та традицій окремих країн.

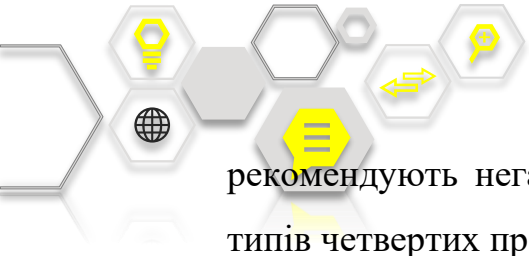
«Ми навчилися літати в небі, як птахи. Ми навчилися плавати в океані, як риби. Тепер нам потрібно навчитися жити на землі, як люди», — сказав Б.

Шоу. З кожним роком у всіх сферах життя людини відбуваються зміни, і в центрі всіх цих змін – людина. Життя не стоїть на місці, а змінюється з кожним днем, з новими науковими відкриттями та винаходами, технічним прогресом і глобалізацією. 21 століття можна з упевненістю назвати століттям наукових відкриттів і досягнень, особливо в комп'ютерній техніці, медицині і техніці. У цьому контексті з'явилися нові права, які об'єдналися в одне покоління прав людини. Юристи, національні чи міжнародні інституції завжди встигають за науково-технічними досягненнями та намагаються встановити правовий статус людини в них. Існує відомий латинський вислів, який описує цю позицію: «Правовий статус людини постійно і нескінченно змінюється, і ніщо в ньому не є постійним» [12].

Права людини вважаються невід'ємними і незворотними правами кожної людини, притаманними кожній людині від народження. І. Шумило стверджує, що права людини визначають мінімум, необхідний людині для виживання та належного функціонування [18]. Слід зазначити, що не всі права четвертого покоління прав людини визначені глобально. Тому країни світу мають різні міркування та положення щодо прав четвертого покоління. Наприклад, права на евтаназію та аборт визнаються не всіма країнами світу. Це робить права четвертого покоління різного ступеня уваги в країнах світу. Міжнародні організації регулюють і захищають його. Це, у свою чергу, вимагає від міжнародних організацій та країн створення правової бази для регулювання та захисту прав четвертого покоління на законодавчому рівні.

На думку Г. Кохана, І. Стрижака та М. Леоненка, зростання інтересу до досліджень прав людини четвертого покоління та наявність різноманітних методів і доктрин вивчення цих прав демонструють актуальність і актуальність прийняття цих прав близько до серця. Четверте покоління розвивається не лише на національному рівні, а й на міжнародному [8]. Вчені також вказали на відсутність єдиної консолідації та розуміння природи цих прав у світі, вказавши, що це прогалина в міжнародному співтоваристві, і

рекомендують негайно усунути ці прогалини шляхом регулювання певних типів четвертих прав. покоління людей. правильно.

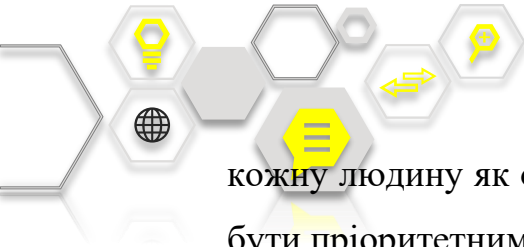
Міжнародні організації повинні надавати великого значення захисту четвертого покоління при регулюванні їхніх прав, оскільки використання певних прав, у тому числі в медичній сфері, часто призводить до зловживання чи порушення цих прав третіми особами. Права людини четвертого покоління також мають бути належним чином забезпечені на рівні універсальних, міжнародних, двосторонніх та регіональних відносин.

Висновки.

Отже, права четвертого покоління — це нове явище, яке виникло внаслідок розвитку науки й техніки. Слід зазначити, що поява нових видів прав поставила перед людством ряд викликів, особливо щодо регулювання, забезпечення та захисту прав четвертого покоління.

Успіх ефективного регулювання та реалізації прав людей четвертого покоління напряду залежить від тісної співпраці міжнародних організацій та їх ефективної діяльності, спрямованої на консолідацію та регулювання цих прав на міжнародному рівні. До того ж стандарти, які зараз тривають, відіграють важливу роль у подальшому регулюванні прав людини четвертого покоління. Необхідно через міжнародні інституції та організації та за допомогою національних інституцій розробити глобальну концепцію управління правами четвертого покоління та закріпити цю концепцію не лише на міжнародному рівні, а й на державному рівні. рівень.

У зв'язку зі стрімким розвитком суспільства (в основному завдяки прогресу науки і техніки) подальші дослідження щодо нагляду, регулювання та захисту прав четвертого покоління все ще мають практичне значення і з кожним роком стають все більш важливими і необхідними. Визнання того, що людина є найвищою цінністю у світі, вимагає не лише національних органів влади, а й усього міжнародного співтовариства, включаючи міжнародні організації, дотримуватись цього стандарту, установлювати та регулювати

кожну людину як особистість, захищати її інтереси та інтереси. Права мають бути пріоритетними.

Список використаних джерел

1. Buletsa S., Menjul M., Panina Yu. Legal nature and content of human rights of the fourth generation in the field of health care. *Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. The RIGHT series*. 2020. Issue 55. Vol. 1. P. 110–113.
2. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. Council of Europe. 34. URL: https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf (date of access: 15.11.2023).
3. Charter of fundamental rights of the European Union. *Official Journal of the European Communities C 364/1*. 22. URL: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_en.pdf (date of access: 15.11.2023).
4. Dz.U. 1993 nr 17 poz. 78. Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży. Rada Ministrów Min. Edukacji Narodowej. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=wdu19930170078> (data dostępu: 15.11.2023).
5. Engström A. A Human Right to Die? The Legality of Euthanasia under the European Convention on Human Rights. *JURIDICUM*. 2020. 40. URL: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1476405/FULLTEXT01.pdf> (date of access: 15.11.2023).
6. International Covenant on Civil and Political Rights. General Assembly resolution 2200A (XXI). URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights> (date of access: 15.11.2023).

-
-
7. Ishaku Mantu J. International Institutions and the Protection of Human Rights Regionally and Internationally. *SSRN Electronic Journal*. 2019. 30. URL:
https://www.researchgate.net/publication/338538804_International_Institutions_and_the_Protection_of_Human_Rights_Regionally_and_Internationally (date of access: 15.11.2023).
 8. Kokhan H., Leonenko M., Perepolkin S., Syroid T. Human Rights Of The Fourth Generation In A Single Educational Area. V. 01 - N° 01. Special Edition. 2020. P. 55–71. URL:
<https://www.periodicojs.com.br/index.php/gei/article/download/24/23/> (data de acesso: 15.11.2023).
 9. Stępnia K. Koncepcja jurydyzacji czwartej generacji praw człowieka w międzynarodowym systemie ochrony. *Przegląd Sejmowy*. 2019. Vol. 2, No 151. P. 97–121. URL:
[http://orka.sejm.gov.pl/przegląd.nsf/0/20E9A3F0D0AC65F4C12583F20046C91D/\\$file/5.Kamil%20St%C4%99pniak.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/przegląd.nsf/0/20E9A3F0D0AC65F4C12583F20046C91D/$file/5.Kamil%20St%C4%99pniak.pdf) (data dostępu: 15.11.2023).
 10. Perepolkin S., Perepolkin D., Averianova M. Typology of the fourth generation of human rights. *Journal of International Legal Communication*. 2021. Vol. 1, No 1. P. 91–101. URL: <https://jilc.e-science.space/wp-content/v1/JILC09.pdf> (date of access: 15.11.2023).
 11. Plis J. Wprowadzenie do problematyki koncepcji praw człowieka trzeciej generacji Karela Vasaka. *Lus et Administratio*. 2014. No 1. P. 9. URL:
http://iusetadministratio.eu/wp-content/Zeszyty_naukowe/2014/1_2014/1_2014_3_Jan_Plis.pdf (data dostępu: 15.11.2023).
 12. Risse M. The Fourth Generation of Human Rights: Epistemic Rights in Digital Lifeworlds. *Moral Philosophy and Politics*. 2020. Vol. 8, Issue 2. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/mopp-2020-0039/html> (date of access: 15.11.2023).

-
-
13. Mora L. An International Human Right to Die With Dignity? Former Research Assistant, O'Neill Institute. 2019. URL: <https://oneill.law.georgetown.edu/an-international-human-right-to-die-with-dignity/> (date of access: 15.11.2023).
 14. Neuman G. International Organizations and Human Rights – the Need for Substance. *Research Working Paper Series*. HRP 19-001. Harvard Law School, 2019. P. 9. URL: http://hrp.law.harvard.edu/wp-content/uploads/2019/04/Gerald-Neuman_HRP-19_001.pdf (date of access: 15.11.2023).
 15. Universal Declaration of Human Rights. Proclaimed by the General Assembly, resolution 217 A (III), A/RES/3/217 A. United Nations. URL: <https://www.ohchr.org/en/resources/educators/human-rights-education-training/universal-declaration-human-rights-1948> (date of access: 15.11.2023).
 16. United Nations Charter. Peace, dignity, and equality on a healthy planet. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter> (date of access: 15.11.2023).
 17. Woodroffe J. A Fourth Generation Of Human Rights? The Organization for World Peace. URL: <https://theowp.org/a-fourth-generation-of-human-rights/> (date of access: 15.11.2023).
 18. Shumilo I. International system of human rights protection. Tutorial. Prepared within the framework of implementation and with the support of the European Union Program ERASMUS+ 573861–EPP–1–2016–1–EE–EPPKA2–CBHE–JP "European Human Rights Law for Universities of Ukraine and Moldova" – HRLAW. MNTU named after academician Yury Bugai. Kyiv. P. 168. URL: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/msc_1_copy-1.pdf (date of access: 15.11.2023).